

8.9.2014

לכבוד
הגב. יעל גרמן
שרת הבריאות

בענין:

ד"ר בעז לב, המשנה למנכ"ל משרד הבריאות ע"י באת כחו,
עוה"ד אייל חקו מלשכת היועצת המשפטית, משרד התובע הראשי משרד
הבריאות, ירושלים

הקובל

נגד

ד"ר יעקב מייסון [REDACTED] רופא מורשה, בעל רשיון לעסוק ברפואה
ע"י באי כחו עוה"ד ימימה אברמוביץ ואביגדור פלדמן

הנקבל

דין וחשבון לפי סעיף 44 לפקודת הרופאים [נוסח חדש],
התשל"ז - 1976

1. הקובלנה -

1.1 ביום 4.2.2014, הגיש ד"ר בועז לב המשנה למנהל הכללי של המשרד הבריאות קובלנה מתוקנת, כנגד הנקבל, על כי נהג בדרך שאינה הולמת רופא וכן הורשע בעבירה פלילית, כאמור בסעיפים 1(41) ו - (5) לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז - 1976 (להלן - **הפקודה**).

1.2 העבירות בהן הורשע הנקבל וההליך הפלילי -

הנקבל הורשע בביצוע מעשה מגונה תוך שימוש בכוח, לפי סעיף 348(ג1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. המעשים שבשלם הורשע הנקבל כאמור, ארעו בחודש דצמבר בשנת 2004, לאחר שמטופלת שהגיעה אז למרפאה (להלן - **המתלוננת**), שבה עבד הנקבל כרופא, נכנסה לחדרו לבדיקה, הנקבל סגר את דלת החדר והורה לה להתפשט לצורך הבדיקה.

הנקבל נדון תחילה (ביום 15.10.2007), על ידי בית משפט השלום ברמלה (בת"פ 3776/04), ל - 10 חודשי מאסר בפועל, ל - 11 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, בתנאי שלא יעבור עבירות מין מסוג פשע וכן חוייב בתשלום פיצוי בסכום של 10,000 ש"ח למתלוננת.

יעקב מייסון - המלצה

ערעור שהגיש הנקבל לבית המשפט המחוזי מרכז (ע"פ 6219-11-07), על הכרעת הדין, על הכרעת דין משלימה (שניתנה ביום 8.5.2012) וכן על גזר הדין, נדחה ביום 29.11.2012.

בית המשפט העליון, בפסק דין שניתן ביום 13.11.2013 (ברע"פ 223/13) ובפסק דין משלים שניתן ביום 23.1.2014, דחה את ערעור הנקבל על הכרעת הדין, קיבל את ערעורו על חומרת העונש וקבע כי, חלף המאסר בפועל שהוטל על הנקבל כאמור, יוטל על הנקבל עונש בדרך של עבודות שירות לתקופה של שישה חודשים.

הנקבל ריצה את תקופת עבודות השירות בתקופה שמיום 2.2.2014 ועד ליום 2.2.2014.

2. הוועדה -

אנו הח"מ מוננו, ביום 19.6.2014, על ידך, לדון בקובלנה לפי הוראות סעיף 44 לפקודה.

3. ההליך בפני הוועדה -

3.1 הדיון בקובלנה התקיים ביום 6.7.2014, בנוכחות הנקבל ובאי כח הצדדים.

3.2 משהרשעת הנקבל, כמו גם העובדות שנקבעו בהליך הפלילי, אינן שנויות במחלוקת, התמקד הדיון בשאלה מהו אמצעי המשמעת הראוי בנסיבות העניין.

ב"כ הקובל טען -

העבירה שביצע הנקבל, בוצעה בזיקה מלאה והדוקה לעבודתו כרופא. פגיעה מינית במטופלת במרפאה של הרופא, פוגעת באופן משמעותי במעמד מקצוע הרפואה ובתדמיתו, כאשר גם חשוב להרתיע בעלי מקצועות הרפואה מביצוע מעשים כגון אלה, המהווים התנהגות שאינה הולמת רופא.

מחד - מדובר במעשים חמורים, המחייבים ענישה הולמת, לאור תכליתו של הדין המשמעת והאנטרס הציבורי.

מאידך - ראוי להביא בחשבון את הנסיבות האישיות של הנקבל כמו גם את נסיבות ההליך הפלילי, כאשר קיים פער משמעותי בין ההחלטות שניתנו בעניינו של הנקבל בתחילה, לבין התוצאה הסופית עליה החליט בית המשפט העליון בשנת 2014.

עוד ראוי לתת את הדעת לכך שבמשך כשש שנים, נמנע מהנקבל לעסוק במקצועו, לאור החלטת בית משפט השלום ברמלה (בתיק בש 6178/04) אשר ניתנה ביום 2.1.2005, נאסר על הנקבל לעסוק בעבודתו כרופא, עד לסיומו של ההליך הפלילי בבית משפט השלום בת.פ. 3776/04.

ב"כ הקובל הוסיף שמאז חודש ספטמבר הנקבל מועסק על ידי חברת מוניטור העוסקת במתן שרותי רפואת חירום ומפעילה מוקד רפואי לחולי לב, במתן ייעוץ רפואי בטלפון.

ב"כ הקובל ציין, כי הדיון בקובלנה מתקיים במידה רבה ביוזמתו של הנקבל.

בנסיבות העניין, ראוי להתלות את רשיונו של הנקבל לעסוק ברפואה, לתקופה של חודשיים. יחד עם זאת הפנה ב"כ הקובל להחלטה שניתנה לאחרונה בעניינו של האח ראדי קבלן והותיר לשיקול דעת הוועדה אם נכון יהיה לנהוג גם במקרה זה, בדומה להחלטה האמורה, כך שיראו את תקופת ההתלייה כחופפת לתקופה שבמהלכה נמנע מהנקבל לעבוד כרופא.

ב"כ הנקבל טענה -

המדובר באירוע חד פעמי.

ההליכים הפליליים בעניינו של הנקבל היו מאוד מורכבים והתמשכו למעלה מתשע שנים.

בעקבות הגשת כתב האישום, הנקבל היה במעצר בית ונאסר עליו לעסוק ברפואה ורק בחלוף תשעה חודשים הותר לו בית המשפט לעבוד במתן ייעוץ רפואי באמצעות הטלפון, במוקד של חברת מוניטור. הנקבל עובד באותו מוקד מאז ועד היום.

הנקבל נאלץ לעבוד במשמרות בלילות ואף בסופי שבוע.

במקביל לכך, גם חייו האישיים של הנקבל עברו משברים חמורים. אשתו, שהורשעה בעבירות מרמה, רצתה, בשנים האחרונות, תקופת מאסר, שהסתיימה לפני מספר

חודשים ובני הזוג התגרשו. במסגרת הסכם הגירושין נקבע ששתי בנותיו של הנקבל, יהיו במשמורתו הבלעדית. הבנות אמנם נמצאות בחלק מהזמן בפנימייה, אלא שמעבר לכך הן גרות בביתו של הנקבל והוא המפרנס היחיד של משפחתו. לפיכך הנקבל נאלץ לעבוד במשמרות בלילות ואף בסופי שבוע, גם בתקופה שבמהלכה ריצה את עבודות השירות.

ב"כ הנקבל הפנתה לדו"ח הסוציאלי המתייחס למצבן המורכב של בנותיו של הנקבל.

לאחר שהחליך הפלילי הסתיים והנקבל ריצה את עונש עבודות השירות, כל רצונו הוא לשוב ולעסוק במקצועו.

בקביעת העונש המשמעתי ראוי להביא בחשבון את התמשכות החליך הפלילי, כמו גם את העובדה שנמנע ממנו למעשה לעסוק במקצועו במשך תשע שנים ויותר. ב"כ הנקבל הפנתה לפסק דינו של בית המשפט העליון, שבמסגרת שיקוליו בקביעת עונשו של הנקבל, הביא בחשבון את התקופה הממושכת שבמהלכה נמנע מהנקבל לעבוד במקצועו. בנסיבות העניין ובתחשב בנסיבותיו המשפחתיות של הנקבל, מן הראוי להסתפק בתקופה הארוכה במהלכה נמנע מהנקבל מלעסוק ברפואה.

ב"כ הנקבל הוסיפה, שאינה חולקת על טענת ב"כ הקובל בדבר התליית רשיונו של הנקבל לעסוק ברפואה לתקופה של חודשיים ואולם בקשתה היא שהוועדה, בהמלצתה לעניין העונש המשמעתי, תאמץ את ההחלטה בעניינו של ראדי קבלן, כלומר: כי מתקופת ההתליה תנוכה התקופה שבה נמנע מהנקבל לעבוד במקצועו.

הנקבל הוסיף -

הוא עלה לישראל לבדו, בשנת 1993 לאחר שסיים התמחות בחו"ל. בשנים האחרונות, נהרסו חיי המשפחה והקריירה המקצועית וכל שנותר לו הן שתי בנותיו. בקשתו היא שבהמלצתה, תתחשב הוועדה, בנסיבות אלה.

4. דיון והמלצה -

המעשה שבגיניו הורשע הנקבל, הוא חמור וראוי לכל גנאי. רופא המבצע מעשה מגונה במטופלת, במהלך טיפול רפואי, תוך ניצול מעמדו כרופא וניצול האמון המוחלט שניתן בו לאור מעמדו זה, מפר בכך את העקרון הבסיסי עליו מושתתים יחסי רופא ומטופל, או כדברי בית המשפט העליון בפסק הדין בעניין מזרחי¹, מדובר במי "שנשאל כשלוש חודשים במעשה שפל ביותר". התנהלות כגון זו מערערת את אמון הציבור בציבור הרופאים בכלל ובאינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרפואה.

לחומרה שבה יש לראות עבירת מין המבוצעת על ידי רופא במטופל, התייחס בית המשפט, בפסק הדין בעניין סבין², באמרו: "...מעשיו הבלתי הולמים של רופא, כמו גם התגובה העונשית אשר באה בעקבותיהם, אינם מתרחשים בחלל הריק, ויש בהם כדי להשפיע הן על ציבור העוסקים במקצוע, מחד ניסא, והן על כלל הציבור, לרבות על המטופלים והמטופלים בכו. מאידך ניסא. ראוי איפוא, כי בתהליך עיצובה של התגובה העונשית המשמעית ייתן ביטוי הולם למצב דברים זה. ויעבר מסר ברור בכל האמור לכללי האסור והמוחר במסגרת פעילותו המקצועית של רופא, ולעתים גם מחוץ לה".

עוד נאמר על ידי השופט סולברג, בהחלטה בעניינו של יעקב לומקין³, שם אמנם דובר גם במעשה אינוס ומעשים מגונים במספר מטופלות, כי: "מכלל ססיות מן השורה, שרופא עלול לסמוך במהלך מילוי תפקידו הרפואי, אין כמדומה סטיה חמורה מפגיעה מינית בחולה במהלך הטיפול הרפואי. לפגיעה שכזאת מתלוות מידות רעות לדוב: ניצול לדעה של התפקיד הרפואי, המקנה לרופא נגישות קלה לגופם של המטופל או המטופלת, הפרת אמונם של החולים הנפגעים, ביזויים והשפלתם. יתר על כן: רופא שבמהלך טיפולו בחולה עושה בחולה מעשה מיני, פוגע פגיעה חמורה לא רק בקורבן המעשה. אלא גם במקצוע הרפואה...".

¹ ב"פ 8/71 ד"ר יוסף מזרחי נ' שר הבריאות, פ"ד (כה2), 238

² ע"א 50/91 ד"ר אדגר סבין נ' שר הבריאות, פ"ד (מז1), 97

³ ע"ש 5061/05 יעקב לומקין נ' שר הבריאות, ניתן ביום 6 בפברואר 2009

באשר לשיקולים בקביעת העונש המשמעותי, עמד בית המשפט, בעניין לביו ליאור⁴ (ראה לעיל הערה מס' 2), על כך שהשיקול המרכזי, בהליך משמעותי שלפי הפקודה, הוא האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים, באמרו: "השיקול המרכזי בהליכים המשמעותיים שבנידון הינו השיקול של הגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו ועל כבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים... בהליכים ממין זה השיקול המרכזי שעל הגורם המחליט לשנות לנגד עיניו הוא אינטרס הציבור, ואילו השיקולים הספציפיים הנוגעים לעבריין המשמעת העומד בפניו הם עניין משני שיש לשקלו, אם בכלל..."

יחד עם זאת, שעה שבאנו לבחון מהו אמצעי המשמעת הראוי, מצאנו שלא ניתן להתעלם מהנסיבות המיוחדות של מקרה זה, עליהן עמד גם בית המשפט העליון, אשר החליט, לאור נסיבות אלה, להקל בעונשו של הנקבל, באומרו: "לאחר לבטים הנעתי לכלל מסקנה כי לאור השתלשלות האירועים בעניינו של המבקש נכנסות נסיבותיו האישיות הייחודיות בנדרם של אותם מקרים חריגים המצדיקים התערבות ערכאה זו בנלגול שלישי. ובהמשך: "דומה כי מן הראוי לשקול לקולא את הימשכות ההליכים החוזרת ממירה סבירה בעניינו של המשיב, אשר את עיקרה יש לזקוף לחובת התנהלותו של ערצאות השיפוט. יצוין כי חלפו כחמש שנים מיום הגשת ערעור המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום ועד דחייתו. יתר על כן, במשך כל הזמן שחלף ממועד האירוע ועד עתה - כמעט חשע שנים - מושעה המערער מרצונו מעבודתו כרופא המספל בחולים ותחת זאת מועסק בתפקיד מינהלתי במסגרתו מפנה הוא את הפונים לקבל טיפול רפואי אל הרופאים המתאימים ממעט קופת החולים.

לצד הימשכות ההליכים יש ליתן את הדעת לנסיבותיו המשפחתיות הקשות ויוצאות הדופן של המבקש, אשר לא עמדו לפני הערכאות הקודמות. יום קודם למתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי, ביום 28.11.2012, נמסרה למבקש משמורת בלעדית על בנותיו הצעירות, אשר אחת מהן עודנה קטינה. בנוח אלה אמנם שוהות בפנימייה, אך הן מצויות בהחזקתו ובטיפולו הבלעדי של המבקש בסופי שבוע, כאשר הן מגיעות לביחיו, והמבקש מתפקד כהורה יחיד עבורן, שכן גרושתו מרצה מזה שנתיים עונש מאסר בן חמש שנים ותסיים לדחות את תקופת מאסרה בעוד כשנה, לכל הפחות.

אכן, אין להתעלם מחומרת מעשהו של המבקש והאינטרס הציבורי המחייב הכבדת ידינו כנגד עברייני מין, כפי שעמד על כך בית משפט זה פעמים רבות ... ומוכן כי אין בנסיבותיו האישיות של המבקש לאיין את חומרת המעשה. ואולם, גם אם חומרת העבירה שבביצועה הורשע המבקש מצדיקה במצב אחר את עונש המאסר בפועל אשר נגזר עליו, יש לאזנה למול הנזק שחוללה הימשכות ההליכים למבקש ולמשפחתו ולמול נסיבותיו המשפחתיות הייחודיות. כך מחייב הליך גזירת העונש, המורה לעיתים קרובות על איזון בין שיקולים נוגדים להם יש להעניק משקל ראוי בנסיבותיו המיוחדות של כל מקרה ומקרה .... הימשכות ההליכים והשפעתה הקשה על חיי המבקש, המושעה מעבודתו מזה כחשע שנים ומתפרנס מעבודה מינהלתית באופיה, לצד הצורך להתחשב במצב הקשה שיווצר מבחינת בנותיו של המבקש אם ייגזר גם עליו לרצות מאסרו בפועל, שעה שאשתו מרצה אף היא עונש מאסר בפועל, כל אלה מובילים אותי למסקנה כי במקרה זה מצדיקות הנסיבות התערבות בגזר הדין אשר הושח על המבקש, כך שלא ישא בעונש מאסר לריצוי מאחורי סורג וברית."

אכן בשונה מהאמור בפסק דינו של בית המשפט העליון, בינתיים אמנם השתחררה אשתו של הנקבל ממאסר ובעניינו לא מדובר על עונש מאסר, אלא בהחלית רשיונו של הנקבל לעסוק ברפואה. גם אם כך, אנו סבורים כי נסיבות חריגות אלה ראוי שיובאו בחשבון גם שעה שבוחנים מהו אמצעי המשמעת הראוי במקרה זה. לאור חומרת העבירה ב"כ הקובל טען כאמור לעונש התלוי לתקופה של חודשיים. לאור חומרת העבירה והשלכותיה על אמון הציבור בעוסקים, ברפואה ועל כבוד המקצוע, כמו גם בחשיבות שבהרתאה מפני מעשים כגון אלה, יכול שראוי היה להטיל על הנקבל עונש התלוי לתקופה כפולה מזו, דהיינו: לתקופה של ארבעה חודשים.

יחד עם זאת, לאור הנסיבות החריגות, אנו סבורים כי ראוי לנהוג, במקרה זה, בדרך שננקטה בעניינו של האח ראדי קבלן, בהחלטה שנתנה ביום 22.9.2013, אף ששם דובר בעבירה של הטרדה מינית שהיא חמורה פחות מהעבירה שעבר הנקבל. דהיינו: כי השנים שבמהלכן נמנע מהנקבל לעסוק ברפואה, ולמצער לפחות תשעה החודשים, בהם נאסר על הנקבל לעסוק ברפואה בהתאם להחלטת בית המשפט בב"ש 6178/04 אשר ניתנה ביום

⁴ ע"א 10979/04 ד"ר ליביו ליאור נ' שר חבריאות ואח", ניתן ביום 28.2.2005

2.1.2005, קודם שהותר לו לעסוק בתפקיד המינהלי רפואי שהוא מבצע במסגרת מוקד החירום, יובאו בחשבון, באופן שתקופה זו תנוכח מתקופת ההתליה שעליה יוחלט בהליך זה.

בסיכום: המלצתנו הינה כי רשיונו של הנקבל יותלה לתקופת של ארבעה חודשים ואולם מתקופה זו תנוכח תקופת תשעה החודשים, בהם נאסר על הנקבל לעסוק ברפואה, כך שבפועל רשיונו של הנקבל לא יותלה.

פרופ' יהודה סקוריניק
יו"ר הוועדה

רות הורן, יו"ד
חברת הוועדה

פרופ' צבי שטרן
חבר הוועדה

יעקב מייסון - המלצח